

Kattegattgymnasiets plan mot diskriminering och kränkande behandling

Läsåret 2015/16

Kattegattgymnasiets plan mot diskriminering och kränkande behandling

På Kattegattgymnasiet skall alla känna sig trygga och respekterade. Skolan ska karaktäriseras av öppenhet och gemenskap och vara fri från all form av kränkande behandling. Kattegattgymnasiets plan mot diskriminering och kränkande behandling utgår från Diskrimineringslagen, Skollagen, Läroplanen samt Kattegattgymnasiets vision:

Kattegattgymnasiet är en skola där vi värnar om gott kamratskap, ömsesidig respekt, positiv attityd, goda arbetsinsatser och trivsamt arbetsmiljö.

De som är involverade i likabehandlingsarbetet är skolans lokala arbetsgrupp som sammankallas av skolledningen. Gruppen består av representanter för elevskyddsombud, elevhälsan, pedagogisk samt administrativ personal och arbetar kontinuerligt med likabehandling under läsåret.

All personal har tagit del av planen mot diskriminering och kränkande behandling för påseende och möjlighet till påverkan vid arbetsplatsträff (APT) i skolstart. Skyddsombud och elevskyddsombud granskar den fysiska och psykosociala arbetsmiljön vid möten i lokal samverkansgrupp samt vid arbetsmiljöromd två gånger årligen. Information om planen lämnas till eleverna på mentorstid.

Kattegattgymnasiets plan mot diskriminering och kränkande behandling finns på vår hemsida och på Fronter. Denna plan gäller läsåret 2015/2016.

På Kattegatt vill vi:

- arbeta utifrån Kattegattgymnasiets vision
- att alla elever upplever att de behandlas lika oavsett etnisk tillhörighet, funktionshinder, kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller ålder
- att all verksamhet överensstämmer med grundläggande demokratiska värderingar
- att alla bemöter varandra med respekt
- att elever och personal känner sig delaktiga i skolans verksamhet
- att alla elever trivs i skolan och känner sig sedda
- att skolan ger varje elev de bästa förutsättningar att lyckas i sitt skolarbete
- att alla elever ska lämna Kattegattgymnasiet ska vara väl rustade att med nyfikenhet och gott självförtroende möta framtiden i en föränderlig värld

Vad säger lagar och styrdokument?

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever trädde i kraft den första april 2006 och uppdaterades första januari 2009. Lagen ställer skärpta krav på att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och en skyldighet att utreda omständigheterna när personal får kännedom om att någon elev utsatts för kränkningar. Det är förbjudet att diskriminera ett barn eller en elev i förskoleverksamhet eller skolan. Huvudmannen eller personalen får inte heller utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. Dessutom måste skolan bedriva aktiva åtgärder för att värna rättigheter och motverka kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Ur Diskrimineringslagen 2008:567

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Ur skollagen 6 kap. 6 § (utdrag)

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Definitioner

Elev:

Den som utbildas eller söker utbildning som regleras i skollagen (Skolverkets Allmänna råd, 2012).

Personal:

Anställda och uppdragstagare i skollagsreglerad verksamhet (Skolverkets Allmänna råd, 2012).

Diskriminering, trakasserier och kränkning kan utföras:

- Verbalt (hot, svordomar, öknamn)
- Fysiskt (slag, knuffar)
- Psykosocialt (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- Genom texter och bilder (teckningar, lappar, sms, foto, meddelande på olika webbcommunities)
- Materiellt (Punkterat däck, knäckt penna)

Diskriminering: När skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder
- Bristande tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Diskriminering kan vara aktiv eller passiv, och i båda fallen kan den vara antingen medveten eller omedveten.

Aktiv diskriminering: Eleven missgynnas i förhållande till de andra eleverna.

Exempel: På en klassutflykt tar man inte med en rullstolsburen elev då man har planerat för aktivitet i oländig terräng (skog och snår).

Passiv diskriminering: En elev diskrimineras genom att skolan tillämpar en regel som i praktiken missgynnar eleven.

Exempel: Om skolan bara serverar en typ av mat som elever pga trosuppfattning inte kan äta.

Diskriminering av elever i skolan kan bara utföras av personalen eftersom det förutsätter att man har makt att fatta beslut som kan missgynna grupper av elever/elev. Oavsett uppsåt/medvetenhet eller ej så kan personal diskriminera. Är det en handling eller struktur som utestänger/ kränker elever emellan går det under trakassering om det är utifrån någon av diskriminerings-grunderna.

Trakasserier: Handlingar som kränker en elevs värdighet och har samband utifrån någon av diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

Exempel: Elev blir retad av klasskamrat för att hans pappa är homosexuell.

Sexuella trakasserier: Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Kränkningar: Är ett samlingsbegrepp för alla handlingar som kränker värdighet, men som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Både skolans personal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling. Viktigt att tänka på är att individens upplevelse av kränkningen måste respekteras och tas på allvar.

Exempel: En elev kränks eller mobbas av andra elever för att ”hen är mammig”.

Mobbing: Det är när en elev upprepade gånger blir utsatt för negativa handlingar från en eller flera personer under viss tid (Dan Olweus 1999). Det råder också en obalans i maktförhållandet mellan mobbare och den som mobbas. Det finns ingen balans mellan de två parterna utan en part kränker en annan. Marie Wrethander, 2007, har forskat kring fenomenet inne- och uteslutning i grupper och vilka normer som skapas i skolans grupper. Forskarna talar mycket om gruppens betydelse vid mobbing- den tysta skaran som genom att inte agera höjer mobbarens status. Det är därför önskvärt som ett led i ett förebyggande arbete att få följeslagarna eller betraktarna att reagera och agera, det vill säga sänka toleransen för mobbing. Situationer där mobbing uppstår är inte oberoende av den omgivning och de sammanhang som det sker i. De är ”både ett resultat av och villkor för utveckling och lärande. Både en effekt och en orsak.” (Hägglund 1996)

Konflikt: Konflikt betyder sammanstöta, råka i strid, kämpa. Generellt handlar konflikter om att två eller flera eftersträvar samma resurser (saker, bekräftelse, inflytande). Man ser varandra som jämbördiga.

Konflikter kan dock leda till kränkning, men de kan också bli konstruktiva och skapande om de hanteras på ett bra sätt. De inblandade kan ändra uppfattning i sak, hitta nya alternativ och lägga konflikten åt sidan (Nationalencyklopedin)

Befogade tillsägelser: Förbudet för skolpersonal att utsätta elever för kränkningar gäller inte tillrättavisning som är befogad för att upprätthålla ordning och god miljö.

Utvärdering av plan för läsåret 2014/15 (Nulägesanalys)

Föregående läsårs plan har utvärderats i samtal och diskussion med skolledning och elevhälsan *datum* efter vt-slut (i juni) och *datum* (i början på ht, i augusti) då även nedanstående resultat av de årliga elevenkäterna beaktats.

Mål/syfte	Insats/Åtgärd	Utvärdering
Främjande insatser:		
Ex. Att all personal och alla elever känner till innehållet i planen mot diskriminering och kränkande behandling och är delaktiga i det främjande och förebyggande arbetet. Att alla vårdnadshavare får information om ovanstående plan.	Ex. Mentor informerar tillsammans med elevskyddsombud eleverna i sin klass. Gymnasiechef/rektor ansvarar för att samtlig personal informeras vid läsårsstart Mentor informerar vårdnadshavarna vid föräldramöte i åk 1 och 2.	Ex. Informationsinsatserna är genomförda.
Att skapa en trygg och trivsamt arbetsmiljö för personal och elever. Att ge förutsättningar för elever att lära känna varandra och på så sätt skapa en positiv stämning	Mentor använder sig av trivselskapande aktiviteter vid introduktionsdagar, välkomstdagar och mentorstider. Skolledningen ser till att det finns årskurs- och programöverskridande aktiviteter där eleverna lär känna varandra.	Ett flertal aktiviteter har genomförts, t. ex. grillning, volleybollturnering, teambildningsaktiviteter och andra trivselaktiviteter.
Erbjuda alla elever i årskurs 1 ett hälsosamtal hos skolsköterskan.	I hälsosamtalen ta upp frågor kring trivsel för att på ett tidigt stadium kunna kartlägga och åtgärda riskfaktorer.	Har genomförts. Skolsköterskorna har också gjort en sammanställning där riskfaktorer framgår.
Att eleverna har en god arbetsmiljö, kartlägga riskfaktorer och ge förslag på åtgärder vid missförhållanden.	Elevskyddsombud (ESKO) utses i varje årskurs och på varje program och går en utbildning i arbetsmiljö. ESKO deltar i samverkansmötena och har fokus på elevernas arbetsmiljö.	Genomfört Elevbarometern genomförs årligen v7-9 för samtliga årskurser.

Förebyggande insatser:		
Att eleverna ska känna sig trygga i skolans lokaler.		
Förhindra kommentarer vid omklädning i samband med idrottsundervisning. Att elever ska känna till rutiner vid akuta situationer enligt planen mot kränkande behandling och ta ansvar för att alla känner sig trygga i skolan	Idrottslärarna informerar särskilt om vikten av att behandla varandra med respekt samt om rutinerna för att utreda och åtgärda när en elev kränks av andra elever.	
Skapa en tydlig relations- skapande mentorsroll, ge mentorn redskap att skapa ett gott klassrumsklimat. Tydliggöra vikten av uppföljning av frånvaro/närvaro och ge mentorn redskap för denna.	Regelbundna uppföljningar mentor – elevhälsa/ rektor Uppföljning av frånvaro mentor – rektor.	

Kartläggning

- *Hälsoenkäten till elever i årskurs 1 inför Hälsosamtalet*
- *Elevbarometern*
- *Synpunkter från samverkansmöten*
- *HLV-träffar, arbetsplatsträffar, programforum etc.*

Enkätresultat: Elevbarometern

Svarsalternativen "Instämmer delvis" samt "Instämmer helt" redovisas nedan.

Fråga	Elevbarometern 2013	Elevbarometern 2014	Elevbarometern 2015
Jag trivs i skolan	95%	95%	97%
Jag trivs med mina klasskamrater	96%	98%	97%
Jag trivs på raster och håttimmar	90%	93%	94%

Enkätresultat: Elevbarometern 2015

Svarsalternativen, Ja/Nej alternativt "Instämmer" och "Instämmer delvis" redovisas nedan.

Fråga	Antal %
Jag känner till skolans likabehandlingsplan	39% Nej Flest elever känner till planen i år 3
Jag har varit utsatt för ngn form av kränkande behandling under det senaste året	3,9% Ja
<i>Varför utsatt? Av de som svarat att de blev utsatta svarar 12,5% kön, 18,8% religion eller annan trosuppfattning, 18,8% etnicitet/ursprung och 56,3% annan kränkning.</i>	

Var? I klassrummet är den vanligaste platsen som man utsätts för kränkning (69%) i matsalen 13,8%, på skolgården 31% till och från skolan 3,4%, annan plats på skolan 44,8% samt via SMS/Intenet 17,2%.
Av vem? Här svarar 96,8% att de blivit utsatta av annan elev, 16,1% av personal på skolan

Föreslagna åtgärder: För att alla elever ska ha kännedom om Likabehandlingsplanen föreslås att planen diskuteras på mentorträffar. Starta kurs i Service och bemötande på yrkesprogram. Öppna ett Elevcafé på Skepparegatan. Mer av gemensamma klassaktiviteter för att öka trivseln. Fortsatt arbeta för att bli en "Hjärnskola". Fortsätta med Lika-Olika dagen. Årshjulet beskriver systematiskt hur det främjande och förebyggande arbetet är utformat.

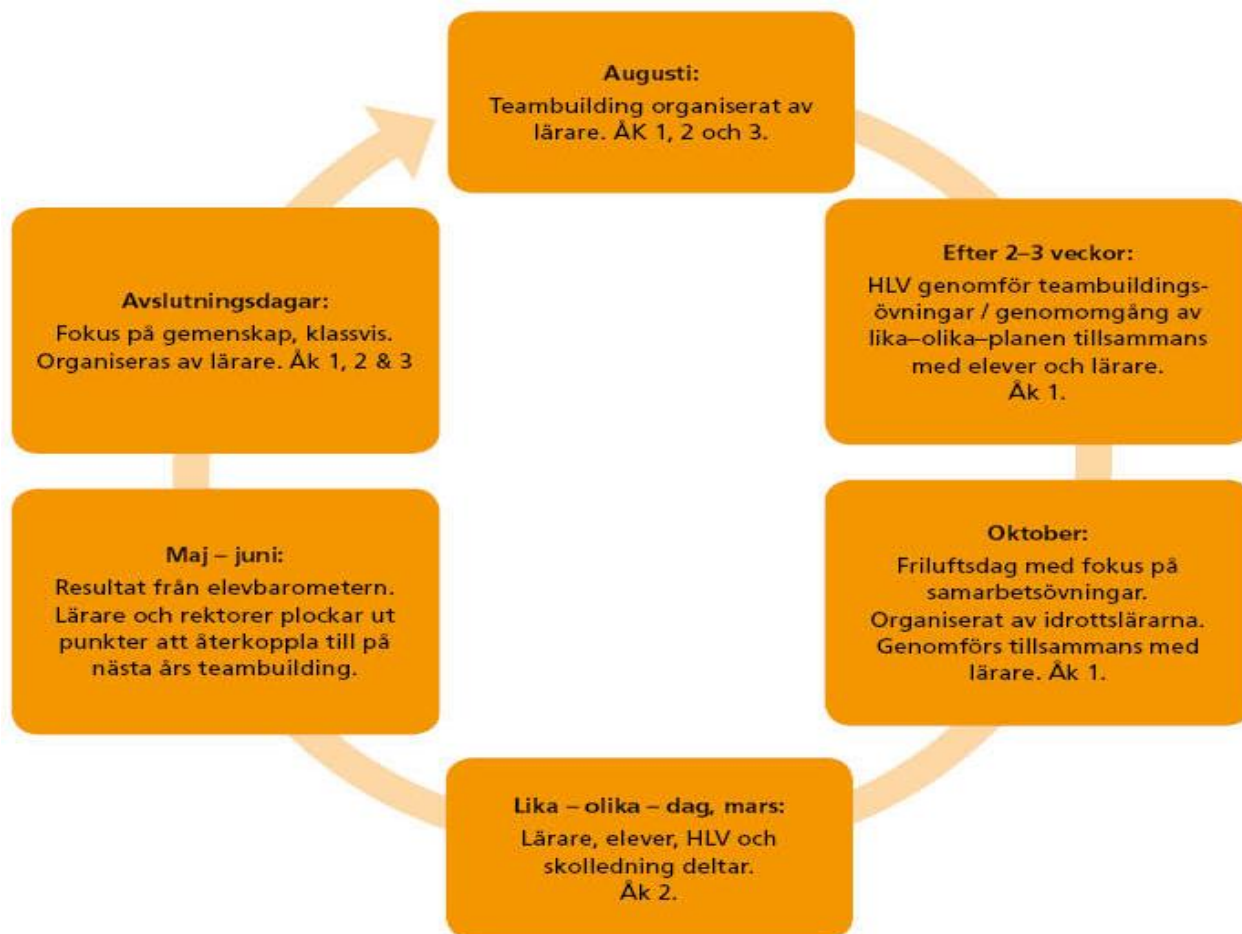
2015/16 Främjande insatser

All skolverksamhet ska främja en trygg och gynnsam lärandemiljö. Diskussion om moral, etik, jämställdhet mellan könen, människors lika värde, relationer och demokratins grunder tas naturligt upp i många av våra kurser.

Personal och elever får information om diskrimineringslagen och skollagens bestämmelser om åtgärder mot kränkande behandling. Skolledningen, personal, elevskyddsombud och skyddsombud samarbetar för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling. Skolan har en Likabehandlingsgrupp med elevskyddsombud och lärare från samtliga program, elevhälsan, administrativ personal samt skolledning.

Årshjulet

Ansvarsfördelning på Kattegattgymnasiet

Alla som har sin dagliga arbetsplats på Kattegattgymnasiet, såväl personal som elever, ska bidra till att skolan präglas av arbetsglädje och trivsel, arbetsro, ömsesidig respekt och ett gott bemötande.

Rektor

Det är rektors ansvar enligt lag:

- Att se till att alla elever, all personal och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten på skolan
- Att se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja elevers lika rättigheter det vill säga att motverka diskriminering på grund av kön, religion eller annan trosuppfattning, etnicitet, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder samt annan kränkande behandling.
- Att årligen upprätta och utvärdera en likabehandlingsplan i samarbete med personal och elever.
- Att när skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs, att åtgärder vidtas samt att ärendet dokumenteras.

Lärare och annan personal

Det är lärares och övrig skolpersonals ansvar att:

- Följa skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling
- Sträva efter lika behandling, ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som de förmedlar i sin undervisning
- Se till att åtgärder vidtas då kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering misstänks, anmäls eller upptäcks
- Bemöta elever och kollegor på ett respektfullt sätt

Elever

Det är alla elevers gemensamma ansvar att:

- Påtala kränkande behandling och diskriminering som förekommer på skolan
- Bemöta andra elever, lärare och övrig personal på ett respektfullt sätt

Elevhälsan

Elevhälsan har det övergripande ansvaret för elevhälsoarbetet på skolan. I arbetet deltar rektor, kuratorer, skolsköterskor, specialpedagoger, arbetsterapeut, skolpsykolog och skolläkare. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att vara lyhörda för och till rektor föra vidare information kring diskriminering och kränkningar.

Rutiner för akuta situationer

På Kattgattgymnasiet ska all personal och elever ta aktivt avstånd från och motverka alla former av trakasserier och kränkande behandling. Detta gäller mellan elever och mellan personal och elever.

Rutin för elevers och vårdnadshavares anmälan av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

En elev, vårdnadshavare eller annan närstående som vill anmäla ett fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska vända sig till skolans personal. Berörd personal ansvarar sedan för att föra detta vidare till rektor.

Om anmälaren inte är nöjd med rektors hantering av ärendet kan de vända sig till skolans gymnasiechef.

Om den som anmält vänt sig till såväl rektor som gymnasiechef och inte är nöjd med hanteringen kan en anmälan göras till utbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens kansli. Det kan till exempel ske till skolchef eller kvalitetsutvecklare. En tjänsteman från förvaltningskansliet kommer då att utreda frågan och fatta beslut om skolan anses ha följt lagar och regler, eller om åtgärder för att så ska ske ska vidtas. En anmälan kan också göras till Skolinspektionen/BEO.

Åtgärdande arbete samt rutin vid anmälan, utredning och åtgärder

Att upptäcka, anmäla och utreda

- Vid misstanke om kränkande behandling eller att elev upplevt sig kränkt har all personal en skyldighet att direkt **agera** samt att **anmäla** detta till rektor. En tumregel är att detta ska ske inom 24 timmar, när så är möjligt.
- Rektor eller den rektor utser **samtalar** med berörda elever.
- När en elev anses ha blivit utsatt för kränkning ska **UAF:s utredningsblankett** användas.
- Utredningsblanketten **diarieförs** och läggs i **elevakten**. Kopia ges till rektor för det fortsatta arbetet.
- Samtliga berörda vårdnadshavare till omyndiga elever **informerar**.
- Berörd personal **informerar**.

- Rektor ansvarar för att **anmälan** görs till huvudmannen via att en kopia av **utredningen** sänds över till skolchefen på förvaltningskansliet, omedelbart efter att denna är färdigställd.
- Förvaltningskansliet ansvarar för att **nämnden** regelbundet ges en bild av antalet kränkings- och diskrimineringsärenden, samt utfallet av dessa. Detta lyfts som informationsärenden på nämnden.

Arbetsgång vid diskriminering av elev från personal

- Personal som misstänker diskriminering **anmäler** detta omedelbart till rektor, som ansvarar för utredning av händelsen.
- Rektor samtalar med **berörd personal och elev, vårdnadshavare**.
- När en elev anses ha blivit utsatt för diskriminering ska **UAF:s utredningsblankett** användas. Kopia förvaras i personalakten. Rektor ansvarar för att **anmälan** görs till huvudmannen via att en kopia av utredningen sänds över till skolchefen på förvaltningskansliet.
- Vid behov sker information/samråd kring händelsen med HR.
- Vid behov tar rektor i samråd med HR ställning till arbetsrättsliga åtgärder.

Att följa upp

- Uppföljning görs av ansvariga för utredningen

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- All personal och alla elever uppmanas vara vaksamma och lyhörda för signaler om att diskriminering och/eller kränkningar förekommer och att föra denna information vidare till berörd rektor.
- Skolans elevhälsoteam har ett särskilt ansvar för att vara lyhörda för och föra vidare information kring diskriminering och/eller kränkning till berörd rektor.
- Skolledningen diskuterar regelbundet med personal och elevskyddsombud om hur arbetsmiljön upplevs. Detta sker vid:
 - I skolans samverkansgrupp och Likabehandlingsgrupp där elevskyddsombuden har ett särskilt uppdrag att framföra synpunkter från eleverna
 - Programforum två gånger per termin där rektor träffar elevrepresentanter från sina program
- Hälsosamtal i åk 1

Personal som elever och vårdnadshavare kan vända sig till

Elevens mentor

Peter Nylander, rektor BA och EK, peter.nylander@halmstad.se, 070-584 37 26

Lars-Åke Mattsson, rektor EE och TE, lars-ake.mattsson@halmstad.se, 070-200 88 67

Frank Wedding, rektor IMspråk , NA, frank.wedding@halmstad.se, 070-278 76 20

Tommy Persson, rektor FT, IMpro, IMyrk, IN och VF, tommy.persson@halmstad.se, 070-249 37 38

Marina Karlsson Kalabic, kurator marina.karlsson@halmstad.se, 076-147 03 20

Susanne Prah, kurator, susanne.prahl@halmstad.se, 076-130 45 02

Johanna Rönnqvist, kurator, johanna.ronnqvist@halmstad.se, 072-983 68 76

Marie Hansén, skolsköterska, marie.hansen@halmstad.se, 072-164 77 38

Ann-Charlotte Bengtsson, skolsköterska, ann-charlotte.bengtsson@halmstad.se, 072-714 72 90

Susanna Härenstam, gymnasiechef, susanna.harenstam@halmstad.se, 070-216 42 97